

ترجمه پاسخنامه مجموعه مسائل ۴.۲

صفحه ۷۷

مجموعه مسائل ۴.۲، صفحه ۷۷

۱. اگر تمام درایه‌های A ، C و D برابر با ۱ باشند، آنگاه BA ماتریسی 5×5 با تمام درایه‌های ۳ است؛ AB ماتریسی 3×3 با تمام درایه‌های ۵ است؛ ABD ماتریسی 1×3 با تمام درایه‌های ۱۵ است. DC و $A(B+C)$ تعریف نشده‌اند.

۲. (الف) ستون A دوم B (ب) سطر اول AB (ج) سطر سوم ستون A پنجم B (د) سطر اول ستون D (ع) بخش (ج) فرض کرده است که B دارای ۵ ستون است.

۳. $AB + AC$ همانند $\begin{bmatrix} 3 & 8 \\ 6 & 9 \end{bmatrix}$ است. $A(B+C)$ است. (قانون توزیع پذیری).

۴. $A(BC) = (AB)C$ طبق قانون شرکت پذیری. در این مثال هر دو پاسخ برابر $\begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 2 \end{bmatrix}$ هستند. ستون ۱ از AB و سطر ۲ از C صفر هستند (سپس ستون‌ها را در سطرها ضرب کنید).

۵. (الف) $A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 2b \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$ و $A^n = \begin{bmatrix} 1 & nb \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$ (ب) $A^2 = \begin{bmatrix} 4 & 4 \\ 2 & 2 \end{bmatrix}$ و $A^n = \begin{bmatrix} 2^n & 2^n \\ 2 & 2 \end{bmatrix}$

۶. $A^2 + 2AB + B^2 = \begin{bmatrix} 16 & 2 \\ 3 & 2 \end{bmatrix}$ اما $(A+B)^2 = \begin{bmatrix} 10 & 4 \\ 6 & 6 \end{bmatrix} = A^2 + AB + BA + B^2$

۷. (الف) صحیح (ب) غلط (ج) صحیح (د) غلط: معمولاً $(AB)^2 = ABAB \neq A^2B^2$

۸. سطرهای DA برابر با ۳ (سطر ۱ از A) و ۵ (سطر ۲ از A) هستند. هر دو سطر EA برابر سطر ۲ از A هستند. ستون‌های AD برابر با ۳ (ستون ۱ از A) و ۵ (ستون ۲ از A) هستند. ستون اول AE صفر است، ستون دوم برابر با ستون ۱ از A + ستون ۲ از A است.

۹. $AF = \begin{bmatrix} a & a+b \\ c & c+d \end{bmatrix}$ و $E(AF)$ برابر با $(EA)F$ است زیرا ضرب ماتریس‌ها شرکت پذیر است.

۱۰. $FA = \begin{bmatrix} a+c & b+d \\ c & d \end{bmatrix}$ و سپس $E(FA) = \begin{bmatrix} a+c & b+d \\ a+2c & b+2d \end{bmatrix}$ عبارت $E(FA)$ با $F(EA)$ یکسان نیست زیرا ضرب جابجایی پذیر نیست: $EF \neq FE$.

۱۱. فرض کنید EA عملیات سطری را انجام می‌دهد و سپس $(EA)F$ عملیات ستونی را انجام می‌دهد (زیرا F از سمت راست ضرب می‌شود). قانون شرکت پذیری می‌گوید که $E(AF) = (EA)F$ بنابراین عملیات ستونی می‌تواند اول انجام شود!

۱۲. (الف) $B = 4I$ (ب) $B = 0$ (ج) $B = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ (د) هر سطر از B برابر با ۱، ۰، ۰ است.

۱۳. $AB = \begin{bmatrix} a & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix} = BA = \begin{bmatrix} a & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$. نتیجه می‌دهد $b = c = 0$. سپس $AC = CA$ نتیجه می‌دهد $a = d$. تنها ماتریس‌هایی که با B و C (و تمام ماتریس‌های دیگر) جابجا می‌شوند، مضارب از I هستند: $A = aI$.

۱۴. $(A - B)^2 = (B - A)^2 = A(A - B) - B(A - B) = A^2 - AB - BA + B^2$. در یک حالت معمول (وقتی $AB \neq BA$) ماتریس $A^2 - 2AB + B^2$ با $(A - B)^2$ متفاوت است.

۱۵. (الف) صحیح (A^2 تنها زمانی تعریف می‌شود که A مربعی باشد). (ب) غلط (اگر A از مرتبه $m \times n$ و B از مرتبه $n \times m$ باشد، آنگاه AB از مرتبه $m \times m$ و BA از مرتبه $n \times n$ است). (ج) صحیح به استناد بخش (ب). (د) غلط ($B = 0$) را در نظر بگیرید).

۱۶. (الف) mn (از هر درایه A استفاده کنید) (ب) mnp (برابر است با $p \times$ بخش الف) (ج) n^3 (شامل n^2 ضرب داخلی).

۱۷. (الف) فقط از ستون ۲ ماتریس B استفاده کنید (ب) فقط از سطر ۲ ماتریس A استفاده کنید (ج) — (د) از سطر ۲ اولین ماتریس A استفاده کنید. ستون ۲ از $AB = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ ، سطر ۲ از $AB = [1, 0, 0]$ ، سطر ۲ از $A^2 = [0, 1]$ ، سطر ۲ از $A^3 = [3, -2]$.

۱۸. $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ دارای $a_{ij} = \min(i, j)$ است. $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 \\ 1 & 2 & 3 \end{bmatrix}$ دارای $a_{ij} = (-1)^{i+j}$ است.

است (ماتریس علامت متناوب). $A = \begin{bmatrix} 1/1 & 1/2 & 1/3 \\ 2/1 & 2/2 & 2/3 \\ 3/1 & 3/2 & 3/3 \end{bmatrix}$ دارای $a_{ij} = i/j$ است. این مثالی از یک ماتریس رتبه یک خواهد بود: ۱ ستون $\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}$ در ۱ سطر $(1 \ 1/2 \ 1/3)$ ضرب می‌شود.

۱۹. ماتریس قطری، پایین‌مثلثی، متقارن، تمام سطرها برابر. ماتریس صفر در هر چهار دسته قرار می‌گیرد.

۲۰. (الف) a_{11} (ب) $a_{31} = a_{31}/a_{11}$ (ج) $l_{31} = a_{31} - \frac{a_{31}}{a_{11}}a_{11}$ (د) $a_{22} - \frac{a_{21}}{a_{11}}a_{12}$.

۲۱. $A^2 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 8 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ ، $A^3 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ ، $A^4 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$. آنگاه $A^4 v = 0$ ، $A^3 v = \begin{bmatrix} 8t \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$ ، $A^2 v = \begin{bmatrix} 4z \\ 4t \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$ ، $Av = A \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ t \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2y \\ 2z \\ 2t \\ 0 \end{bmatrix}$.

۲۲. $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ دارای $A^2 = -I$ است؛ $DE = BC = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ ؛ شما می‌توانید مثال‌های بیشتری پیدا کنید. $\begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} = -ED$.

۲۳. $A^2 = 0$ است. توجه: هر ماتریس uv^T = سطر $\times$ ستون $A = uv^T$ دارای $A^2 = 0$ است. $uv^T uv^T = 0$ خواهد بود اگر $v^T u = 0$. $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ دارای $A^2 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ است اما $A^3 = 0$ ؛ اکیداً مثلی مانند مسئله ۲۱.

$$24. (A_3)^n = \begin{bmatrix} a^n & a^{n-1}b \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, (A_2)^n = 2^{n-1} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}, (A_1)^n = \begin{bmatrix} 2^n & 2^{n-1} \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$25. \begin{bmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a \\ d \\ g \end{bmatrix} [1, 0, 0] + \begin{bmatrix} b \\ e \\ h \end{bmatrix} [0, 1, 0] + \begin{bmatrix} c \\ f \\ i \end{bmatrix} [0, 0, 1]$$

$$26. \text{ستون‌های } A \text{ ضربدر سطرهای } B: \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 2 \end{bmatrix} [3, 3, 0] + \begin{bmatrix} 0 \\ 4 \\ 1 \end{bmatrix} [1, 2, 1] = \begin{bmatrix} 3 & 3 & 0 \\ 6 & 6 & 0 \\ 6 & 6 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 4 & 8 & 4 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix} = B$$

$$\begin{bmatrix} 3 & 3 & 0 \\ 10 & 14 & 4 \\ 7 & 8 & 1 \end{bmatrix} = AB$$

۲۷. (الف) (سطر ۳ از A) $\oplus$ (ستون ۱ یا ۲ از B) و (سطر ۳ از A) $\oplus$ (ستون ۲ از B) همگی صفر هستند.

$$(ب) \begin{bmatrix} x \\ x \\ x \end{bmatrix} [0, 0, x] = \begin{bmatrix} 0 & 0 & x^2 \\ 0 & 0 & x^2 \\ 0 & 0 & x^2 \end{bmatrix} \text{ و } \begin{bmatrix} x \\ x \\ 0 \end{bmatrix} [0, x, x] = \begin{bmatrix} 0 & x^2 & x^2 \\ 0 & x^2 & x^2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

۲۸. ضرب ماتریس A در B با برش‌ها: A با ۴ ستون B (۲ سطر) غیرممکن. A با ۲ سطر B (۴ ستون) غیرممکن. A با ۳ ستون B (۳ سطر) ممکن است.

$$29. E_{31} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -4 & 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ و } E_{21} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$EA = \text{سپس } E = E_{31}E_{21} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ -4 & 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ را ضرب کنید تا}$$

$$(E_{31}E_{21})A = E_{31}(E_{21}A) \text{ زیرا } E \text{ دو نتیجه هر دو}$$

$$\begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 3 \end{bmatrix}$$

$$30. \text{در سوال ۲۹, } c = \begin{bmatrix} 2 \\ -8 \end{bmatrix}, D = \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} \text{ (فرض شده), } D - \frac{cb^T}{a} = \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} - \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 2 \\ -8 \end{bmatrix} [1, 0] =$$

$$\begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -4 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ 9 & 6 \end{bmatrix} \text{ (توجه: متن اصلی ناقص بود، با فرض مقادیر معمول تکمیل شد).}$$

$$31. \begin{bmatrix} A & -B \\ B & A \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} Ax - By \\ Bx + Ay \end{bmatrix}$$

به ۴ ضرب عدد حقیقی در عدد حقیقی نیاز دارد.

$$32. A \text{ ضربدر } X = [x_1, x_2, x_3] \text{ برابر با ماتریس همانی } I = [Ax_1, Ax_2, Ax_3] \text{ خواهد بود.}$$

$$33. \quad b = \begin{bmatrix} 3 \\ 5 \\ 8 \end{bmatrix} \text{ نتیجه می‌دهد } x = 3x_1 + 5x_2 + 8x_3 = \begin{bmatrix} 3 \\ 8 \\ 16 \end{bmatrix}; \text{ ماتریس } A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \text{ بردارهای } x_1 = (1, 1, 1)^T, x_2 = (0, 1, 1)^T, x_3 = (0, 0, 1)^T \text{ را به عنوان ستون‌های «معکوس» خود } A^{-1} \text{ خواهد داشت.}$$

$$34. \quad A \cdot \text{ones} = \begin{bmatrix} a+b & a+b \\ c+d & c+d \end{bmatrix} \text{ با } \text{ones} \cdot A = \begin{bmatrix} a+c & b+d \\ a+c & b+d \end{bmatrix} \text{ زمانی برابر است که } b=c \text{ و } a+b=a+c \text{ (که همان است) و } c+d=b+d \text{ (که همان است). پس شرط لازم و کافی } b=c \text{ است.}$$

$$35. \quad S = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}, S^2 = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 2 \\ 2 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

36. ضرب $AB = (m \times n)(n \times p)$ به mnp عمل ضرب نیاز دارد. سپس $(AB)C$ به mpq عمل ضرب بیشتر نیاز دارد. ضرب $BC = (n \times p)(p \times q)$ به npq و سپس $A(BC)$ به mnp عمل ضرب نیاز دارد. (الف) اگر m, n, p, q برابر با ۲، ۴، ۷، ۱۰ باشند، ما $56 + 140 = 196$ ، $(2)(4)(7) + (2)(7)(10) = 56 + 140 = 196$ را با $360 + 80 = 440$ ، $(2)(4)(10) + (4)(7)(10) = 80 + 280 = 360$ مقایسه می‌کنیم. بنابراین محاسبه $(AB)C$ اول بهتر است. (ب) اگر u, v, w بردارهای $1 \times N$ باشند، آنگاه $(u^T v)w^T$ به N برای $u^T v$ و سپس N (برای ضرب اسکالر در w^T) عمل ضرب نیاز دارد، جمعاً $2N$ اما $u^T(vw^T)$ برای یافتن ماتریس $N \times N$ یعنی vw^T به N^2 و برای ضرب u^T در آن به N^2 عمل ضرب دیگر نیاز دارد. (ج) ما در حال مقایسه $mnp + mpq$ با $npq + mnq$ هستیم. تمام جملات را بر $mnpq$ تقسیم کنید: اکنون ما $n^{-1} + q^{-1}$ را با $m^{-1} + p^{-1}$ مقایسه می‌کنیم. این یک قانون ساده و مهم را به دست می‌دهد: اگر ماتریس‌های A و B در حال ضرب در v برای ABv هستند، ابتدا ماتریس‌ها را ضرب نکنید. بهتر است ابتدا Bv و سپس $A(Bv)$ را محاسبه کنید.

37. اثبات $(AB)c = A(Bc)$ از قانون ستونی برای ضرب ماتریس استفاده کرد. «همین امر برای تمام ستون‌های دیگر C نیز صادق است.» حتی برای تبدیلات غیرخطی، $A(B(c))$ «ترکیب» A با B خواهد بود (اعمال B و سپس A). این ترکیب $A \circ B$ برای ماتریس‌ها به سادگی به صورت AB نوشته می‌شود. یکی از کاربردهای بسیار قانون شرکت‌پذیری: معکوس چپ B برابر با معکوس راست C است، زیرا $B = B(AC) = (BA)C$ ، $IC = C$.

38. (الف) ستون‌های $a_1, \dots, a_m$ را در سطرهای $a_1^T, \dots, a_m^T$ ضرب کرده و ماتریس‌های حاصل (که رتبه یک دارند) را با هم جمع کنید. (ب) $A^T C A = c_1 a_1 a_1^T + \dots + c_m a_m a_m^T$. ماتریس قطری C این عبارت را مرتب و ساده می‌کند.